

Notatki ze szkoleń pogłębiających – wrzesień 2016

Role w projekcie

Zapraszamy Was do wspólnego określenia roli uczniów/uczennic i nauczyciela/ki w projekcie. Możecie wydrukować poniższą listę i wspólnie zdecydować, które zadania będą należeć do młodzieży, a które do nauczycieli. Ważne, aby przed rozpoczęciem realizacji projektu jasno podzielić kto jest za co odpowiedzialny.

Nauczyciel/nauczycielka w projekcie:

- Daje przestrzeń do eksperymentów
- Decyduje o formie ewaluacji
- Czuwa nad projektem, interweniuje i pomaga w rozwiązywaniu problemów
- Zaczyna burzę pomysłów
- Przedstawia wachlarz możliwości, daje podpowiedzi
- Inicjuje rozmowę o tym, w jakim trybie będziemy się spotykać
- Daje wsparcie merytoryczne, jest na bieżąco z wiedzą w zakresie niskiej emisji
- Ustala harmonogram pracy
- Motywuje do pracy
- Animuje, inspiruje, wspiera
- Czujnie obserwuje funkcjonowanie grupy
- Poszukuje partnerów i sojuszników
- Współpracuje z innymi nauczycielami i dyrekcją
- Wysłuchuje pomysłów i problemów, które wynikają z realizacji projektu
- Docenia wysiłki członków i członkiń grupy projektowej
- Wyłania lidera grupy projektowej
- Dzieli zadania w grupie projektowej
- Podaje cele projektu
- Przypomina wszystkim, że są w projekcie
- Skraca dystans, pyta uczniów i uczennice jak im idzie
- Podpowiada np. narzędzia, które usprawnią pracę
- Ustala ramy współpracy

Uczeń/uczennica w projekcie:

- Generuje pomysły na działania
- Wyłania lidera grupy projektowej
- Tworzy listę zadań i przypisuje do nich konkretne osoby
- Dbą o współpracę w grupie
- Prowadzi diagnozę i projekty uczniowskie
- Poszukuje sojuszników
- Motywuje siebie nawzajem do udziału w projekcie
- Słucha się nawzajem
- Określa zasady współpracy

- Działa i realizuje projekt, np. idzie na spotkanie do burmistrza
- Wykonuje zadania zgodnie z harmonogramem
- Ocenia swoją pracę
- Bierze aktywny udział w działaniach edukacyjnych wśród społeczności szkolnej
- Sam/a szuka inspiracji i wiedzy na temat niskiej emisji w różnych źródłach
- Wykonuje ulotki i plakaty
- Przygotowuje i przeprowadza ankiety i wywiady
- Opracowuje wyniki diagnozy i działań oraz przedstawia je w społeczności lokalnej
- Pilnuje się nawzajem w wykonywaniu zadań

Pomysł: Zamiana ról nauczyciel-uczeń na kilka dni.

Co to znaczy "diagnoza w obszarze niskiej emisji"?

Co to jest **diagnoza**? Rozpoznanie problemu (często w terenie), uzyskanie informacji na temat zanieczyszczenia powietrza lub stanu wiedzy społeczności lokalnej, zbadanie zainteresowania tematem niskiej emisji, poznanie oczekiwań i potrzeb mieszkańców oraz potencjalnych sposobów wprowadzenia zmian; zebranie od ludzi rekomendacji do dalszej pracy.

Diagnoza = rozpoznanie.

Co możemy badać:

- Jaka jest świadomość na temat niskiej emisji (jaka jest znajomość pojęcia niskiej emisji, jej przyczyn i skutków, świadomość wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie)?
- Czy są w naszej okolicy parki lub lasy? (poziom zalesienia, stan zieleni miejskiej)
- Jak jest natężenie ruchu w naszej okolicy?
- Czy mieszkańcy/przedsiębiorstwa wykorzystują OZE?
- Jak mieszkańcy docierają do pracy/szkoły?
- Jak mieszkańcy ogrzewają domy?
- Czy i jak media lokalne informują o niskiej emisji?
- Jaki jest stan zdrowia mieszkańców?
- Jaki jest stan powietrza w miejscowości?
- Jakie dokumenty na temat niskiej emisji zostały stworzone przez gminę/miasto (np. raport o stanie środowiska, strategia działań gminy w obszarze niskiej emisji itd.)?
- Jaka jest świadomość zależności między stanem powietrza a stanem zdrowia?
- Jakie rodzaje emisji występują w naszej okolicy?
- Jakie obszary są szczególnie narażone na występowanie niskiej emisji?
- Jakie działania podejmują władze lokalne, aby ograniczyć niską emisję?
- Jakie działania informacyjne prowadzą władze, aby uświadamiać mieszkańców na temat niskiej emisji?

W jaki sposób możemy badać zjawisko niskiej emisji i/lub jego społeczne postrzeganie? **Podajcie przykłady** metod badawczych, za pomocą których wasza młodzież może przeprowadzić diagnozę.

- Ankieta, sondaż, quiz, wywiady
- Aplikacja do pomiaru zanieczyszczenia powietrza
- Dane ze stacji pomiaru jakości powietrza
- Analiza przekazów medialnych na temat niskiej emisji
- Obserwacja środowiska naturalnego, zmian pogodowych lub natężenia ruchu

- Pozyskanie informacji na temat niskiej emisji z urzędu, np. przez analizę danych statystycznych, strategii gminy
- Spacer badawczy
- Warsztaty
- Głosowanie
- Test wiedzy
- Wywiad grupowy
- Mapowanie
- Eksperymenty z zestawem doświadczalnym

Po co prowadzić lokalną diagnozę w tym temacie przed przystąpieniem do działania informacyjnego i rzeczniczego? **Wypiszcie**, co zyskujecie uwzględniając przeprowadzenie diagnozy w realizowanym działaniu.

- Ukierunkowujemy nasze działania i budujemy argumenty
- Potwierdzamy, że nasze działania mają sens, są potrzebne
- Dowiadujemy się jaka jest świadomość społeczeństwa, wiedza na temat niskiej emisji
- Wiemy, kto jest zainteresowany działaniem na rzecz ograniczenia niskiej emisji (konkretni mieszkańcy, którzy mogą później stać się naszymi sojusznikami)
- Dowiadujemy się czego i kogo potrzebujemy na następnych etapach projektu (jakich sojuszników, zasobów)
- Nawiązujemy kontakty z mediami lokalnymi
- Zwiększamy świadomość społeczności lokalnej na temat niskiej emisji
- Zdobywamy umiejętność rozwiązywania problemów
- Pozyskujemy dane, informacje lub ciekawe cytaty, które wykorzystamy w projekcie informacyjnym i rzeczniczym
- Nazywamy problem po imieniu
- Poznajemy źródła problemu
- Określamy nasze postulaty oraz cele działań rzeczniczych i informacyjnych – dowiadujemy się czego chcemy!
- Dostosowujemy formę i metody działań do wyników diagnozy
- Tworzymy rekomendacje do dalszej pracy

Projekt informacyjny to:	Projekt rzeczniczy to:
<ul style="list-style-type: none"> ● Przekazanie wiedzy, informacji, danych, wyników badań, wniosków określonej, docelowej grupie ● Pozyskanie sojuszników ● Zaproponowanie konkretnych rozwiązań ● Dostosowanie informacji do odbiorcy (jej formy i kanału informacji) ● Zdobywanie partnerów w postaci mediów lokalnych ● Informowanie społeczeństwa o wynikach diagnozy <p>Formy (jedne z wielu!)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Inscenizacja ● Happening 	<ul style="list-style-type: none"> ● Występowanie na rzecz rozwiązania zdiagnozowanych problemów ● Wcielenie w życie konkretnych rozwiązań ● Dotarcie do osób decyzyjnych ● Opowiedzenie się w sprawie ● Walka „o coś” ● Pokazanie swojego punktu widzenia ● Pokazanie władzom, że ma się poparcie mieszkańców ● Orędownie na rzecz zmian ● Występowanie w czyimś imieniu ● Wypracowywanie i utrwalanie postaw ekologicznych ● Wpływanie na odczucia i postawy ludzi

<ul style="list-style-type: none"> • Rajd • Festyn • Kręcenie filmu • Tworzenie folderu, plakatu • Debata • Audycja w radiu • Gra terenowa • Spacer badawczy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązanie konkretnego, jasno określonego problemu • Interwencja, gdy dzieje się coś złego • Współpraca z innymi instytucjami w celu rozwiązania problemu, pozyskanie sojuszników <p>Formy (jedne z wielu!)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pikieta • List otwarty • Apel w mediach • Grupy eksperckie • Spotkanie z władzami
--	--

Problem	Jakie są konsekwencje tego problemu dla uczniów i mieszkańców?	Czy możemy podjąć jakieś działania indywidualnie, by przyczynić się do polepszenia sytuacji w tym obszarze? Jakież?	Czy do rozwiązania tego problemu konieczne lub potrzebne jest wsparcie samorządu, dyrekcji szkoły (innych podmiotów)? Jakież?
Zbyt duży ruch samochodowy	Zanieczyszczenie powietrza Słaba kondycja fizyczna Mała odporność Nieodpowiednia postawa Stres Zagrożenie ruchem drogowym Korki Hałas	Informacja o problemie na lekcjach Własny przykład Rajd rowerowy Audycja, gazetka szkolna, strona internetowa Petycja do wójta Aktywność SU	Rodzice – spotkania z nimi, własny przykład rodzica, dyżury rodziców Dyrektor – dzień na rowerze/bez samochodu, zwiększenie liczby stojaków Rada miasta – trasy rowerowe, dzień bez samochodu, dodatkowe kursy komunikacji miejskiej Sponsorzy – stojaki na rowery i hulajnogi Mieszkańcy – sąsiedzka akcja wspólnego dowożenia dzieci do szkoły
Palenie śmieci w piecach grzewczych	Oddychanie zanieczyszczonym powietrzem Choroby układu oddechowego Wydatki na leczenie Skrócenie długości życia Pogorszenie jakości życia Brzydki zapach Ograniczona widoczność, zadymienie	Opracowanie i rozpowszechnianie ulotek Dobre przykłady Indywidualne rozmowy i prośby do sąsiadów o zaprzestanie spalania (wraz z informacjami dot. wpływu na zdrowie oraz informacjami o karach za spalanie śmieci) Spotkanie z przedstawicielem	Dyrektor Radni (samorząd) – akcja informacyjna, spotkanie mieszkańców z władzami, konsekwentne wymierzanie kar pieniężnych dla osób spalających śmieci Wydział miasta/gminy ds. ochrony środowiska - plakat informacyjny, zorganizowanie debaty

		miasta/gminy ds. ochrony środowiska Uświadomienie mieszkańców na temat możliwości i metod recyklingu odpadów Działania przez Internet	Straż Miejska/Gminna – egzekwowanie kar za palenie śmieciami
Uczniowie dojeżdżają do szkoły tylko samochodami	Korki, stres, strata czasu, problemy z miejscami do parkowania, problemy zdrowotne wynikające z braku ruchu	Akcja na Facebooku – grywalizacja (przyznawanie plakietek, nagród za przejechane na rowerze kilometry) Propagowanie carpoolingu Akcja wśród rodziców Zorganizowanie dostępu do prysznic dla osób dojeżdżających rowerem	Konieczność akceptacji działań przez dyrekcję Objęcie patronatem zespołu wychowania fizycznego Oceny i wyróżnienia na WF

Wymiana doświadczeń – wskazówki, pomysły:

- 🕒 Tydzień bez samochodu + zbieranie „rowerowych” kilometrów
- 🕒 Zasadzenie ogródka przy szkole przez uczniów i uczennice
- 🕒 Samodzielna praca uczniów – pracowali ci uczniowie, którzy byli zainteresowani – uczniowie rozmawiali z rodzicami na temat zanieczyszczenia powietrza
- 🕒 Wsparcie dyrektorki i społeczności lokalnej - poczucie, że jest to nasz wspólny problem
- 🕒 Duet nauczycieli dzieli się pracą – to działa!
- 🕒 Korzystanie z podpowiedzi Uli na Facebooku
- 🕒 Konkurs ekologiczny, gdzie nagrodami były sadzonki
- 🕒 Ekologiczne sałatki
- 🕒 Uczniowie robią sprawdzian dla nauczycieli, zamiana ról
- 🕒 W końcu robimy na biologii coś co ma związek z rzeczywistością 😊
- 🕒 Uczniowie sami koordynują działania
- 🕒 Tydzień Edukacji Globalnej : 12 – 18 listopada
- 🕒 Happening uliczny
- 🕒 Wypożyczenie pyłomierzy z WIOŚ